KLAIPĖDOS TURIZMO MOKYKLA

IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO MAŽOS VERTĖS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SRITYJE

2020-09-29

Klaipėdos turizmo mokykloje (toliau – Mokykla) buvo atlikta antikorupcinė analizė ir vertinimas mažos vertės viešųjų pirkimų srityje**,** vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V- 835 „Dėl veiklos srities, kurioje 2021 metais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje ir ministerijos valdymo sričiai priskirtose įstaigose tikslinga atlikti antikorupcinę analizę ir vertinimą, nustatymo ir ministerijos valdymo sričiai priskirtų įstaigų, kuriose 2021 metais tikslinga atlikti antikorupcinę analizę ir vertinimą, sąrašo patvirtinimo“. Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimui buvo naudojamas klausimynas.

Antikorupcinę analizę ir vertinimą atliko direktoriaus pavaduotoja infrastruktūrai Raimonda Graželiūnienė. Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę mažos vertės pirkimų srityje įvertinti dokumentai, apimantys laikotarpį nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Analizės metu nagrinėti dokumentai: Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymas, Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymas, Viešųjų pirkimų tarnybos mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, Klaipėdos turizmo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas Klaipėdos turizmo mokyklos direktoriaus 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. VK-306 bei kita informacija, susijusi su viešaisiais pirkimais.

Atliekant vertinimą nagrinėta: kaip vykdomi mažos vertės pirkimai, jų praktinis taikymas, ar nepažeidžiami reglamentuojantys viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą dokumentai.

Mokykla viešuosius pirkimus vykdė vadovaudamasi: Viešųjų pirkimų įstatymu, Mažos vertės viešųjų pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, „Klaipėdos turizmo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašu“, patvirtintu Mokyklos direktoriaus 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. VK-306, Mokyklos direktoriaus įsakymais, reglamentuojančiais viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą, 2020 m. patvirtintu Klaipėdos turizmo mokyklos numatomų vykdyti prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų planu.

Darbuotojai, dalyvaujantys viešųjų pirkimų procese, supažindinti su viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo ir atlikimo taisyklėmis pasirašytinai, pasirašę nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Viešųjų pirkimų komisijos narių ir pirkimo organizatoriaus nešališkumo deklaracijos ir pasižadėjimai saugomi pagal įstatymus. Viešojo pirkimo komisijos nariai ir pirkimų organizatorius yra deklaravę privačius interesus, pateikdami privačių interesų deklaracijas.

Viešieji pirkimai buvo vykdomi pagal patvirtintą finansinių metų (laikotarpis nuo 2020-01-01 iki 2020-12-31) pirkimų planą, kuris patvirtintas 2020 m. vasario 28 d. direktoriaus įsakymu Nr. VK-67. Pirkimų planas tvirtinamas Mokyklos direktoriaus įsakymu, kurį rengia viešųjų pirkimų organizatorius. Pirkimų planas rengiamas atsižvelgiant į mokyklos atitinkamiems biudžetiniams metams finansavimo programų sudarytus išlaidų planus.

Viešųjų pirkimų inicijavimui ir organizavimui direktoriaus 2017 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. VK-179 sudaryta Mokyklos viešųjų pirkimų komisija, paskirti pirkimo iniciatoriai ir pirkimų organizatoriai, kurie viešuosius pirkimus atlieka tiesiogiai taikydami Viešųjų pirkimų įstatymo ir susijusių teisės aktų nuostatas. Pirkimų organizatorius viešuosius pirkimus atlieka Mažos vertės viešųjų pirkimų tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

Klaipėdos turizmo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos apraše, patvirtintame direktoriaus 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. VK-306, numatyta galimybė, kad Mokyklos direktorius rašytine užduotimi pirkimą atlikti gali pavesti Komisijai, neatsižvelgdamas į tai, kad konkrečių prekių, paslaugų numatoma pirkimo vertė mažesnė kaip 58 000 Eur be PVM, o konkrečių darbų numatoma pirkimo vertė mažesnė kaip 145 000 Eur be PVM.

Už Pirkimų plano vykdymą atsako viešųjų pirkimų organizatorius. Viešųjų pirkimų organizatorius koordinuoja ir kontroliuoja Mokykloje atliekamus viešuosius pirkimus.

Mokyklos pirkimų procese ir vidaus kontrolės sistemoje dalyvaujantys asmenys:

1. asmuo, atsakingas už pirkimų planavimą;
2. asmuo, atsakingas už pirkimų organizavimą ir jo priežiūrą;
3. pirkimų iniciatoriai;
4. CVP IS administratorius;
5. asmuo, atsakingas už pirkimų vykdymą, naudojantis CPO elektroniniu katalogu;
6. asmuo, atsakingas už pirkimo dokumentų ir pirkimo sutarčių registrų tvarkymą.

Viešųjų pirkimų dokumentai saugomi ne trumpiau kaip 4 metus nuo pirkimo pabaigos, preliminariosios sutartys, pirkimo sutartys, jų pakeitimai ir su jų vykdymu susiję dokumentai – ne trumpiau kaip 4 metus nuo pirkimo sutarties įvykdymo.

Viešuosius pirkimus inicijuoja Pirkimų iniciatoriai. Pirkimo iniciatorius rengia paraišką viešajam pirkimui atlikti. Paraiškoje nurodomos pageidaujamos prekių, paslaugų ar darbų savybės, jų kiekiai, kita svarbi informacija. Suderinama pirkimo vertė ir suderinamas galimas pirkimo būdas. Suderinta paraiška tvirtinama Mokyklos direktoriaus parašu. Pirkimo organizatorius atlieka mažos vertės pirkimo procedūras, pildo Tiekėjų apklausos pažymą. Kiekvienas atliktas pirkimas registruojamas pirkimų žurnale.

Klaipėdos turizmo mokyklos direktoriaus 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. VK-306 patvirtintas „Klaipėdos turizmo mokyklos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas“ ir pirkimo vykdymo formos: „Pirkimų registracijos žurnalas“, „Pažyma (paraiška) apie ketinamą pradėti mažos vertės neskelbiamą pirkimą“, „Tiekėjų apklausos pažyma“.

Pirkimo dokumentus ir pirkimo sutarties projektą rengia pirkimų organizatorius. Pasirašytos sutartys viešinamos CVPIS. Per 2020 m. paviešinta 47 sutartys. Sutarties įsipareigojimų vykdymo, pristatymo (atlikimo, teikimo) terminų laikymosi koordinavimą (organizavimą), taip pat prekių, paslaugų ir darbų atitikties pirkimo sutartyse numatytiems kokybiniams ir kitiems reikalavimams stebėseną atlieka pirkimų organizatorius arba pirkimų iniciatorius. Pirkimų organizatorius seka pirkimo sutarties pabaigos datą.

Viešųjų pirkimų organizatorius pateikė ataskaitą apie 2020 m. atliktus viešuosius pirkimus 2021 m. sausio 18 d., tikslinta 2021 m. gegužės 24 d.

Tiriamuoju laikotarpiu Viešųjų pirkimų komisija vykdė 3 pirkimus, visus kitus pirkimus vykdė Pirkimų organizatorius.

Eil. Nr.	Pirkimo tipas	**Skelbiami pirkimai**		**Neskelbiami pirkimai**		**Iš viso:**	
		Įvykdytų pirkimų skaičius	Pirkimų sutarčių vertė, su PVM	Įvykdytų pirkimų skaičius	Pirkimų sutarčių vertė, su PVM	Įvykdytų pirkimų skaičius	Pirkimų sutarčių vertė, su PVM
		(vnt.)	(tūkst. Eur)	(vnt.)	(tūkst. Eur)	(vnt.)	(tūkst. Eur)
1.	Tarptautiniai	0	0	0	0	0	0
2.	Supaprastinti (išskyrus mažos vertės)	3	292470,81	0	0	3	292470,81
3.	Mažos vertės	3	107062,42	414	307970,04	417	415032,46
	Iš viso:	**6**	**399533,23**	**414**	**307970,04**	**420**	**707503,27**

Nagrinėjamu laikotarpiu (2020-01-01 iki 2020-12-31) buvo atlikta 417 mažos vertės viešųjų pirkimų. Iš visų 417 atliktų pirkimų 3 pirkimai buvo skelbiami, nes numatoma pirkimo sutarties vertė yra didesnė kaip 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be PVM).

Per CPO vykdytų mažos vertės pirkimų skaičius – 5 sutartys, sutarčių vertė - 37458,08 Eur su PVM, per CPO nevykdytų neskelbiamų mažos vertės pirkimų, kuriuos galima buvo atlikti per CPO skaičius 7, sutarčių vertė 17243,51 Eur su PVM. Priežastys – per didelė pirkimo krepšelio suma

(spausdintuvų kasečių keitimas), ilgas konkurso terminas (staliniai kompiuteriai), nėra pilno prekių asortimento (elektros prekės, buities prekės).

Neskelbiamų mažos vertės pirkimų, kai buvo apklaustas arba pasiūlymą pateikė vienas tiekėjas, sutarčių skaičius – 127 vnt. Bendra sutarčių vertė - 26793,73 Eur su PVM. Dėl iš anksto nenumatytų įvykių, dėl kurių reikėjo ypač skubiai įsigyti prekių, paslaugų ar darbų – 18 vnt., sutarčių vertė - 4531,77 Eur su PVM. Tai avarijų likvidavimo darbai, skubus maisto produktų, prekių įsigijimas. Parduoti prekes, suteikti paslaugas ar darbus galėjo tik konkretus tiekėjas (dėl techninių priežasčių; dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos) – 6 sutartys, sutarčių vertė - 3431,87 Eur su PVM, prenumeruojami laikraščiai ir žurnalai – 4 sutartys, sutarčių vertė – 324 Eur su PVM, pirktos darbuotojų mokymo ir konferencijų paslaugos – 9 sutartys, sutarčių vertė – 1690,00 Eur su PVM, iš tiesioginio paslaugos teikėjo pirktos keleivių pervežimo, nakvynės ir kitos su tarnybine komandiruote susijusios paslaugos – 3 sutartys, sutarčių vertė - 334,79 Eur su PVM. Dalis pirkimų atlikta iš vieno ir to paties tiekėjo (virtuvės įrangos remontas, gėlių pirkimas). Rekomenduotina, kad būtų atsisakyta vieno tipo atskirų pirkimų ir atlikti pirkimai, pasirašant ilgalaikes sutartis. Neskelbiamų mažos vertės pirkimų iš vieno tiekėjo skaičius sudaro 30,67 proc. nuo visų neskelbiamų mažos vertės pirkimų skaičiaus.

Atlikus analizę ir vertinimą mažos vertės pirkimų srityje, daroma prielaida, kad nors ir pirkimai atlikti nepažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, tačiau įvertinus neskelbiamų pirkimų skaičių (414 sutarčių), atsiranda rizika, ar vykdomų neskelbiamų viešųjų pirkimų metu, kai vadovaujamasi objektyvumu ir kviečiami konkretūs tiekėjai, paslaugos ir prekės yra įsigyjamos geriausiomis kainomis. Nesudaromos sąlygos konkurencingumui didinti bei geriausios kainos pasiūlymui gauti. Vadovaujantis VPĮ 17 str. 1 d. ir 2 d., perkančioji organizacija turi užtikrinti, kad vykdant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų bei pasiektas viešųjų pirkimų tikslas – įsigyta reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant lėšas. Siekiant didesnio pirkimų skaidrumo ir efektyvesnio biudžeto lėšų naudojimo, rekomenduotina vadovautis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.2.1 p., kuris numato, kad pirkimas skelbiamos apklausos būdu gali būti vykdomas visais atvejais (net kai Aprašas leidžia rinktis paprastesnį pirkimo būdą - neskelbiamą apklausą raštu ar žodžiu).

PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Priemonės	**Įvykdymo laikas**	**Laukiami rezultatai**	**Vertinimo kriterijai**
Neskelbiamų iš vieno tiekėjo pirkimų skaičiaus mažinimas	2022-01-01/ 2022-12-31	Pirkimų skaičius iš vieno tiekėjo mažinamas iki 15 proc.	Pirkimų skaičius iš vieno tiekėjo neviršija 15 proc. nuo visų neskelbiamų mažos vertės pirkimų
Sudaryti ilgalaikes sutartis to paties tipo prekėms, paslaugoms	2022 m. I ketvirtis	Atlikti pirkimą to paties tipo prekėms/paslaugoms	Sudarytos ilgalaikės sutartys prekių/paslaugų įsigijimui
Mažinti žodžiu, raštu atliekamų viešųjų pirkimų skaičių	2022 m. I- II ketvirtis	Užtikrinamas pirkimų procedūrų skaidrumas ir atsekamumas	Dalis neskelbiamų mažos vertės pirkimų vykdomi per CVPIS ir CPO

Dokumentą elektroniniu parašu pasirašė AUDRIUS,KURLAVIČIUS
Data: 2021-09-29 08:34:41

Direktorius Audrius Kurlavičius